

Rikspolisstyrelsens allmänna råd om polisinsatser vid särskilda händelser - Bombhot;

RPSFS 2000:71

FAP 208-2

Utkom från trycket
den 29 december 2000

beslutade den 11 december 2000.

Rikspolisstyrelsen meddelar följande allmänna råd med stöd av 12 § förordningen (1989:773) med instruktion för Rikspolisstyrelsen.

1 Allmänt om bombhot

Vid fall av bombhot iscensätts en hotfull situation, genom vilken görs gällande att det föreligger fara för människors liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av egendom. Ett sådant hot kan vara verkligt, men kan också enbart syfta till att störa Polisens och andra ansvariga samhällsorgans arbete för att med ett osant hot få till stånd opåkallad aktivitet genom att olika säkerhetsåtgärder sätts i verket.

Det förekommer att förvarningstid vid äkta (verkligt) hot om bombattentat sätts kort. Denna förutsättning bör ägnas särskild uppmärksamhet i arbetet med planering av insatser i samband med bombhot.

Författningsbestämmelser

1.1 Bestämmelser av intresse för hanteringen av bombhot finns bl.a. i

1. Rikspolisstyrelsens allmänna råd om polismyndigheternas organisation, ledning och planering vid särskilda händelser (FAP 201-1),

2. Rikspolisstyrelsens allmänna råd om polisens befattning med misstänkt farliga föremål (FAP 208-3) och

3. Rikspolisstyrelsens allmänna råd om särskild kontroll på flygplats (RPSFS 2000:49, FAP 245-1).

Definition

1.2 Med bomb avses i dessa allmänna råd ett föremål som innehåller eller kan misstänkas innehålla explosivt eller annat livsfarligt ämne. Hot att använda sådant föremål benämns bombhot.

Förvarning om bombhot

1.3 För insatser med anledning av bombhot bör det vid polismyndigheten finnas en åtgärdskalender eller motsvarande.

I en polismyndighets åtgärdskalender eller motsvarande bör det finnas en fastlagd ordning för hantering av, och för att ta emot, förvarning om bombhot när sådant hot rings in eller på annat sätt lämnas till Polisen.

2 Omedelbara åtgärder vid bombhot

Underrättelseinhämtning

2.1 Uppgifter om hotet inhämtas. Det är synnerligen viktigt att stor noggrannhet iaktas vid underrättels inhämtningen.

Rutinmässiga anmälningsuppgifter antecknas och i tillämpliga delar de ytterligare förhållanden som framgår av *bilaga 1 (saknas i detta dokument)*.

Prövning av beslutsunderlag och beslut

2.2 Bombhot som kommer till polisens kännedom måste prövas noggrant. I en sådan prövning ingår överväganden som präglas av såväl grundlighet som försiktighet. Med ledning av tillgängliga uppgifter och i förekommande fall tillsammans med iakttagelser och bedömning från första polispatrull på plats samt synpunkter från sakägare prövas sannolikheten av att hotet kan gå i verkställighet.

Visar den samlade bedömningen att hotet kan komma att verkställas, beslutas om de åtgärder som behöver vidtas bl. a. med stöd av 23 § polislagen (1984:387).

3 Åtgärder vid polisinsats

En plan för polisinsatsen bör upprättas.

Enligt Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om organisation, ledning och planering vid särskild händelse (FAP 201-1), gäller att en polismyndighet för varje enskild insats särskilt beslutar om den skall verkställas enligt ordningen för vad som gäller vid särskild händelse. Ett bombhot kan vara att anse som särskild händelse. Inriktningen för en insats vid särskild händelse finns beskriven i nämnda allmänna råd med de hänvisningar som där görs till polismyndighetens lokala rutiner för särskilda händelser.

Polisinsatsstyrka till platsen

3.1 Polisinsatsstyrka bör beordras till platsen för trafikreglering, avspärning, utrymning och bevakning. Polisinsatschef bör utses.

Underrättelser och inlarmning

3.2 Vid behov bör ansvarig underrätta eller tillkalla

1. utsedd kommanderingschef, polischef eller polisbefäl i beredskap,
2. skyddsombud,
3. räddningstjänst,
4. ambulans,
5. sjukhus eller liknande.

Dessutom bör allmänna kommunikationsföretag och lokalradiostationer underrättas om planerade och vidtagna trafikavspärrningar.

Riskområde

3.3 Det område inom vilket risk för att personskador kan tänkas uppkomma bör avspärras, utrymmas och bevakas. Områdets storlek fastställs om möjligt i samråd med fastighetsägare och andra berörda samt bombtekniker.

Avspärrning och trafikreglering

3.4 Beslut bör fattas om olika avspärrningsåtgärder för att hindra tillträde till riskområdet. Även frågor om trafikreglering bör övervägas.

Bevakning

3.5 Riskområdet bör bevakas intill dess den ordinarie verksamheten i denna åter kan upptas.

Utrymning

3.6 Beslut om avspärrning av riskområdet bör föregås av samråd med fastighetsägare och andra berörda.

Genomsökning

3.7 Om det förvarnats om en viss tidpunkt för en explosion bör skälig tid (frysningstid) förflyta innan en genomsökning av det bombhotade objektet påbörjas.

Frysningstid bör uppgå till minst en timme före och en timme efter meddelad tidpunkt för explosion.

Genomsökningen bör om möjligt utföras av en hundpatrull som är utbildad för sprängämnessök.

En polis som genomgått utbildning i åtgärder vid sabotage- och bombhot (bombtekniker) bör delta och ansvara för genomsökningen. Sökningen bör genomföras i nära samråd med fastighetsägare och andra berörda.

Personalbehov

3.8 En polisinsats kräver ofta betydande personalresurser, speciellt om insatsen blir långvarig eller innebär krav på omfattande stödinsatser för berörd personal. Det är därför viktigt att en noggrann personalplanering snarast genomförs. Behovet av personal i reserv och för avlösning bör särskilt beaktas.

Övrigt

3.9 I en polismyndighets åtgärdskalender eller motsvarande för insats vid bombhot bör antecknas uppgifter om nationella stödfunktioner i form av särskilt utbildad personal och viss materiel för polisinsats vid bombhot eller hot om sabotage.

4 Hot mot luftfartyg

Allmänna råd enligt vad som sägs i avsnitt 2 och 3 gäller i tillämpliga delar även luftfartyg som befinner sig i luften.

Utöver vad som sägs i avsnitt 3 bör följande åtgärder vidtas:

1. Luftfartsverket och berört flygbolag (motsvarande) samt Rikspolisstyrelsens rikskommunikationscentral (RKC) bör informeras om bombhotet, varefter luftfartsverket anvisar lämplig flygplats för landning. På aktuell flygplats bör larmet för "Fara för haveri" utlösas.

2. Flygplanet bör om möjligt uppställas på en i förväg utsedd uppställningsplats. Säkerhetsavståndet till bombhotat flygplan bör vara minst 100 meter. Säkerhetsavståndet till bombhotat flygplan uppställt vid gate bör vara minst 150 meter.

3. Frysningstid bör vara en och en halv gång så lång som flygtiden, dock inte mer än flygtiden plus en timme.

4. Vid genomsökningen bör alltid flygtekniker biträda polismyndigheten.

5. Samtliga åtgärder bör vidtas efter samråd med företrädare för luftfartsverket, flygplatsägaren och berört flygbolag.

Dessa allmänna råd träder i kraft den 1 januari 2001, då Rikspolisstyrelsens allmänna råd, gällande från och med den 2 oktober 1986, om polisinsatser vid särskilda händelser – BOMBHOT (FAP 208-2) skall upphöra att gälla.

På Rikspolisstyrelsens vägnar

SEPPO WUORI

Gunnar Månsson
(Rättssekretariatet)